

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjaston hankintaohjelma

KIRJALLISUUDENTUTKIMUS JA KAUNOKIRJALLISUUS

Kirjallisuudentutkimuksen kokoelma sisältää pääosin suomalaisen kirjallisuuden tutkimusta, suomalaisten kirjailijoiden elämäkertoja ja kotimaista kaunokirjallisuutta sekä sen käännöksiä eri kielille. Lisäksi kokoelmaan hankitaan jonkin verran suomalaisten tutkijoiden tekemää yleistä kirjallisuudentutkimusta. Kokoelmaa kartutetaan tutkimuksen tarpeisiin, mutta se palvelee myös SKS:n tehtävää kulttuurilaitoksena. Vanhempi aineisto säilytetään historiallisen tutkimuksen tarvetta varten.

Myös kirjaston muissa kokoelmissa on kirjallisuudentutkimusta tukevaa aineistoa, esimerkiksi Suomen historiaa, teatteria, elokuvaa ja estetiikkaa, lehdistöä, kustannusalaan sekä kaunokirjallisuuden kääntämistä käsittelevää kirjallisuutta.

Aineiston formaatin valinnassa noudatetaan aineistopolitiikan periaatelinjauksia: Etusijalla on sellainen julkaisun formaatti, jonka pitkäaikainen saatavuus voidaan varmistaa ja joka on avoimesti sekä paikasta riippumattomasti mahdollisimman laajasti asiakkaiden saatavilla. Joskus etusijalle nousee painettu versio, jos esimerkiksi avoimen verkkojulkaisun pitkäaikainen saatavuus osoittautuu epävarmaksi.

Aineiston valinnassa otetaan huomioon kirjallisuuden lajien ja kirjallisuudentutkimuksen kehittyminen sekä kirjallisuudentutkimuksen suhde muihin tieteenaloihin.

Erityisistä syistä voidaan hankkia myös muita kuin näiden periaatteiden mukaisia teoksia.

Kirjallisuudentutkimus

Aineiston valintaperiaatteet

- Hankitaan kotimaista kirjallisuutta käsittelevä kirjallisuudentutkimus ja kirjallisuushistoriat sekä suomalaisten kirjailijoiden elämäkerrat julkaisumaasta tai -kielestä riippumatta.

Formaatit: Väitöskirjat hankitaan ensisijaisesti avoimina verkkojulkaisuina. Muu tutkimus hankitaan yleensä painettuna. Lisäksi hankitaan avoin verkkoversio silloin, kun sellainen on saatavissa.

- Hankitaan kirjallisuudentutkimuksen (kotimaisia) hakuteoksia ja käsikirjoja tietopalvelun ja tutkimuksen tarpeisiin.

Formaatti: Ensisijainen formaatti on painettu.

- Hankitaan kotimaisia monitieteisiä teoksia, joiden kirjoittajista yksi tai useampi on kirjallisuudentutkijoita.

Formaatti: Hankitaan painettuna tai avoimena verkkoversiona, jos sellainen on saatavissa.

- Hankitaan suomeksi julkaistuja muiden maiden kirjallisuushistorian yleisesityksiä.

Formaatit: Ensisijainen formaatti on painettu.

- Hankitaan suomalaisten tutkijoiden julkaisemaa yleistä kirjallisuudentutkimusta.

Formaatit: Hankitaan painettuna tai avoimena verkkoversiona, jos sellainen on saatavissa.

- Hankitaan kansainvälisiä artikkelikokoelmia, joiden kirjoittajista yksi tai useampi on suomalaisia kirjallisuudentutkijoita tai joiden artikkeleista ainakin yksi käsittelee suomalaista kirjallisuutta.

Formaatit: Hankitaan painettuna tai avoimena verkkoversiona, jos sellainen on saatavissa.

- Hankitaan kansainvälistä vertaisarvioitua yleistä kirjallisuudentutkimusta. Yksittäistä kirjailijaa tai maata koskevaa tutkimusta ei yleensä hankita, ellei tutkimuksella ole merkitystä suomalaisen kirjallisuudentutkimuksen näkökulmasta.

Formaatti: Ensisijainen formaatti on avoin verkkojulkaisu.

- Hankitaan kansainvälisiä vertaisarvioituja käsikirjoja, joissa on yksi tai useampia suomalaisten kirjallisuudentutkijoiden artikkeleita.

Formaatti: Ensisijainen formaatti on painettu. Lisäksi hankitaan avoin verkkojulkaisu, jos sellainen on saatavissa.

- Hankitaan kotimaisia kirjallisuuslehtiä ja kulttuurilehtiä, joissa julkaistaan kaunokirjallisuutta tai sitä käsitteleviä artikkeleita.

Formaatti: Lehdet hankitaan yleensä painettuina.

- Hankitaan valikoiden vertaisarvioituja monitieteisiä kausijulkaisuja, joissa ilmestyy suomalaisten kirjallisuudentutkijoiden artikkeleita.

Formaatti: Avoin verkkojulkaisu.

- Hankitaan kotimaiset vertaisarvioidut kirjallisuudentutkimuksen lehdet.

Formaatti: Ensisijainen formaatti on avoin verkkojulkaisu. Keskeisimmät lehdet voidaan hankkia myös painettuna.

Kaunokirjallisuus

Aineiston valintaperiaatteet

Kaunokirjallisuus hankitaan yleensä painettuna. Lisäksi voidaan hankkia avoimia verkkojulkaisuja.

- Alun perin suomeksi kirjoitettua kaunokirjallisuutta ja lastenkirjallisuutta sekä kotimaisen kirjallisuuden käännöksiä muille kielille hankitaan laajasti.
- Runoantologioita hankitaan tietopalvelun tarpeisiin.
- Kaunokirjallisia omakustanteita ei hankita aktiivisesti, poikkeuksena ovat merkittävän aseman saaneiden kirjailijoiden omakustanteet. Myös lahjoituksina saatuja omakustanteita voidaan ottaa kokoelmiin.
- Lasten kuvakirjoista hankitaan sellaisia, joiden tekijä on kirjoittanut myös muuta kirjallisuutta. Katselukirjoja ei hankita.

- Sarjakuvista hankitaan aikuisten sarjakuvaromaaneja ja -novelleja. Muita sarjakuvia ei hankita.
- Hankitaan suomenruotsalaisten ja suomensaamelaisten kirjojen käännöksiä suomen kielelle ja muille kielille. Runokokoelmia voidaan hankkia myös alkuperäiskielillä.
- Hankitaan muilla kuin kotimaisilla kielillä kirjoittavien suomalaisten kirjailijoiden teosten käännöksiä suomen kielelle ja muille kielille.
- Hankitaan ulkomailla julkaistua suomalaisten eri kielillä kirjoittamaa kaunokirjallisuutta, jos kirjailija on syntynyt ja asunut merkittävän osan elämästään Suomessa ja on äidinkieltään suomenkielinen.
- Hankitaan valikoiden kveenien ja meänkielisten kirjailijoiden teoksia.

KULTTUURIEN TUTKIMUS

Kulttuurien tutkimuksen kokoelma on vernakulaaria kulttuuria ja kulttuurisia ilmiöitä käsittelevien tietoaaineistojen kokonaisuus. Kokoelmaan sisältyy julkaisuja folkloristiikan, uskontotieteen, etnologian ja kulttuuriantropologian alalta.

Kokoelma palvelee tutkimusta. Se sisältää laajasti koti- ja ulkomaisia yleisiä ja erikoistuneita monografioita, hakuteoksia ja kausijulkaisuja. Vanhempi aineisto säilytetään historiallisen tutkimuksen tarvetta varten.

Kulttuurien tutkimusta tukevaa kirjallisuutta on myös kirjaston muissa kokoelmissa.

Yleiskokoelmissa on muun muassa historian tutkimusta, sosiologiaa ja kirjallisuudentutkimusta, erikoiskokoelmissa on julkaistua lähdeaineistoa, esimerkiksi arkkiveisuja ja sananparsikirjallisuutta.

Painetun aineiston ohella kulttuurien tutkimuksen kokoelmaan kuuluu elektronisia aineistoja.

Aineistoformaatin valinnassa noudatetaan aineistopolitiikan linjauksia. Keskeistä on pitkäaikainen, avoin ja paikasta riippumaton saatavuus. Joissakin tapauksissa julkaisu voidaan hankkia sekä painetussa että elektronisessa formaatissa. Jos painettuna hankittava monografia on saatavilla edellä mainitut kriteerit täyttävänä avoimena verkkojulkaisuna, myös se liitetään kokoelmaan.

Aineistonvalinta on aktiivista ja tarkoin kohdennettua. Merkittävä osa julkaisuista valitaan kokoelmaan nimeke nimekkeeltä. Lähtökohtana on kokoelman ja sen keskeisalojen tuntemus, tieteellisen julkaisutarjonnan seuranta sekä vuoropuhelu tiedeyhteisön ja muun asiakaskunnan kanssa.

Aineiston valintaperiaatteet

- Kotimaista tieteellistä kirjallisuutta ja hakuteoksia hankitaan kaikilta kokoelmaan kuuluvilta tieteenaloilta laajasti, tietokirjallisuutta valikoiden.
- Ulkomaisen aineiston valinnassa etusijalla ovat teoreettisesti ja metodologisesti merkittävä tutkimuskirjallisuus sekä oppi- ja tutkimushistoriat. Hakuteoksia hankitaan laajasti. Oppikirjoja hankitaan vain, jos niillä katsotaan olevan pitkäaikaista merkittävyyttä.
- Julkaisukielistä englanti, saksa, ranska, pohjoismaiset kielet ja viro ovat suomen ohella etusijalla. Muilla kielillä julkaistua kirjallisuutta hankitaan, kun siihen on erityisiä perusteita tieteenalan tai aihealueen tutkimuksen kannalta. Laajemman lukijakunnan tavoittamiseksi hankitaan merkittäviksi katsottujen teosten suomennoksia ja käännöksiä edellä priorisoiduille kielille.
- Julkaisumaa tai kohdekulttuuri ei ole ensisijainen valintakriteeri sinällään, mutta ulkomaisen aineiston valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota eurooppalaiseen sekä suomalais-ugrilaisiin ja muihin pohjoisiin kulttuureihin käsittelevään kirjallisuuteen. Kirjallisuutta, jonka kohteena on suomalainen kulttuuri, hankitaan julkaisumaasta ja -kielestä riippumatta.
- Aineistonvalinnassa kiinnitetään huomiota myös sellaiseen monitieteiseen ja eri tieteenalojen väliin sijoittuvaan kirjallisuuteen, joka syventää tietoutta vernakulaarista kulttuurista ja kulttuuristen ilmiöiden monimuotoisuudesta.

Tieteenala- ja aineistokohtaisia lisäyksiä ja rajauksia valintaperiaatteisiin

- Folkloristiikka on kulttuurien tutkimuksen kokoelman ydinaluetta. Folkloristista tutkimuskirjallisuutta hankitaan laajasti. Hakuteoksia, erityisesti tyyppi- ja motiiviluetteloita, sekä tieteellisiä ainesjulkaisuja hankitaan muuta aineistoa useammin myös muilla kuin hankintaohjelmassa priorisoiduilla kielillä.
- Kalevalan uudet laitokset, mukaelmat ja käännökset sekä Kalevalaa koskeva tutkimus hankitaan julkaisumaasta ja -kielestä riippumatta.

- Omakustanteita otetaan vastaan lahjoituksina ja ostetaan vähäisessä määrin tutkimuksen lähdeaineistoksi.
- Uskontotieteen alalta hankitaan vernakulaarin uskonnollisuuden ja myyttiperinteiden tutkimusta sekä uskontoetnografista kirjallisuutta. Antiikin uskontojen tutkimus ei ole keskeistä hankinnan aluetta. Dogmatiikkaa käsittelevää kirjallisuutta ei hankita.
- Etnologisen kirjallisuuden valinnassa painottuu yhteisöelämää, aineellista kansankulttuuria ja vernakulaareja kulttuuri-ilmiöitä käsittelevä eurooppalainen etnologia. Erityistä huomiota kiinnitetään kotimaisen aineiston ohella ruotsalaiseen ja muuhun pohjoismaiseen kirjallisuuteen. Kansatieteellistä esinetutkimusta ja museologista kirjallisuutta ei pääsääntöisesti hankita.
- Antropologian alalta hankitaan vertailevan näkökulman kannalta merkittävää etnografista kulttuurien ja kulttuuri-ilmiöiden tutkimusta.
- Kokoelmaan hankitaan etnomusikologista kirjallisuutta muun kulttuurien tutkimuksen tueksi. Varsinkin suomalaista kansanmusiikin- ja kansantanssintutkimusta ja ainesjulkaisuja hankitaan laajasti. Populaarimusiikin tutkimusta hankitaan vähäisessä määrin, kun näkökulmana on omaehtoisten populaarikulttuuri-ilmiöiden ja osakulttuurien tutkimus.